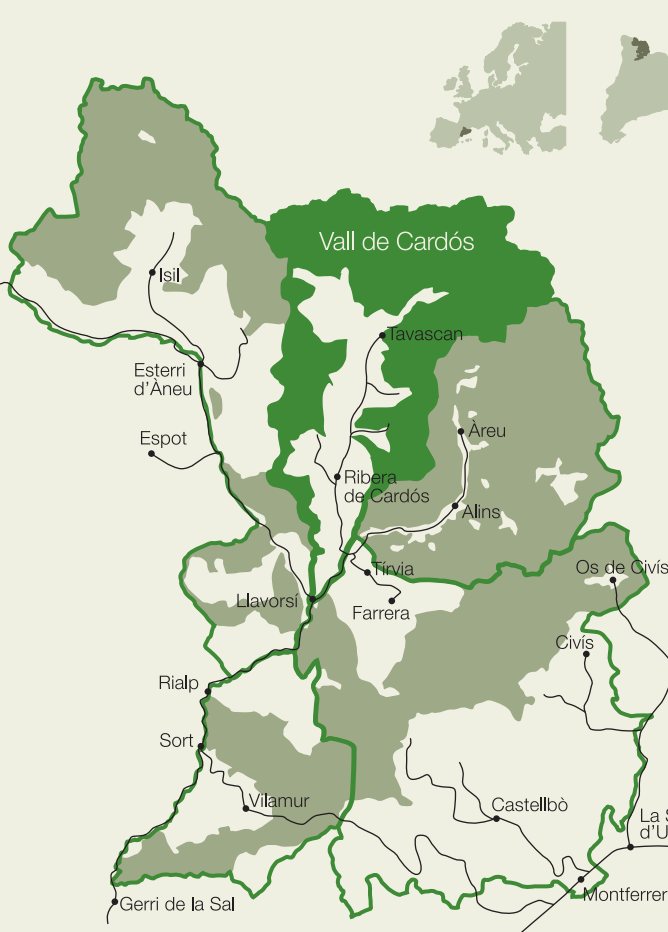

Vall de Cardós

MAPA-GUIA

Parc Natural de l'Alt Pirineu

Parc Natural de l'Alt Pirineu
www.gencat.cat/parcs

Generalitat de Catalunya

Serveis

SERVEIS D'URGÈNCIES		Oficina de Turisme de Ribera de Cardós*
Emergències	112	Ribera de Cardós 973 62 32 39
Bombers urgències	085	*Consultar l'horari d'obertura
Creu Roja Sort	973 62 01 64	EQUIPAMENTS MUNICIPALS
CAP Sort (urgències)	973 62 01 63	Gimnàs Poliesportiu Vall de Cardós
Farmàcia Llavorsí	973 62 22 18	Ribera de Cardós 973 62 31 22
Oficina Comarcal del Cos d'Agents Rurals PS	973 62 05 64	Piscina Municipal
		Tavascan 973 62 30 79
		Estació d'esquí La Pieta del Prat
		Tavascan 973 62 30 79

ADMINISTRACIÓ I AJUNTAMENTS

Ajuntament d'Estany de Cardós	T. 973 62 31 85	MUSEUS I EXPOSICIONS
http://estemicardos.ddl.net		Centre d'Interpretació de l'Aigua
Ajuntament de Lladorres	T. 973 62 30 37	Tavascan 973 62 30 79
www.tavascan.info		Exposició: Front, exili, evasió i búnquers a la Vall de Cardós*
Ajuntament de Vall de Cardós	T. 973 62 31 22	Ribera de Cardós
www.valldecardos.org		973 62 31 22 / 973 62 32 39
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	T. 973 62 01 07	*Consultar l'horari d'obertura
www.pallarssobira.cat		

INFORMACIÓ DEL PARC

Punt d'Informació del Parc Natural a la Vall de Cardós	Tavascan 973 62 30 79	TAXIS
Seu Administrativa del Parc Natural Llavorsí	973 62 23 35	Josep Delamoga Duran
www.gencat.cat/parcs		Ainet de Cardós 973 62 30 78
		Serveis turístics Delamoga S.L.
		Ainet de Cardós 973 62 30 78
		Josep Marqués Espot
		Ainet de Cardós 973 62 31 57
		Serveis turístics Gabriel S.L.
		Ribera de Cardós 973 62 30 35

OFICINES DE TURISME

Oficina Comarcal de Turisme del Pallars Sobirà	Sort 973 62 10 02	Taxis Pey
http://turisme.pallarssobira.cat		Tavascan 973 62 31 18 / 615 59 51 56
		Taxis Sillero
		Tavascan 607 21 68 91

Restauració

Restaurant Samarra	Ainet de Cardós 973 62 30 30	Hotels i Pensions
Restaurant Florido	Ribera de Cardós 973 62 31 41	H* Puitavaca Ainet de Cardós.
		www.hotelpuitavaca.cat
		P** Cal Quet Ribera de Cardós.
		T. 973 62 31 24

Turisme rural

Casa Marquès (CPC) Ainet de Cardós.	T. 973 62 31 57	H*** La Ribera Ribera de Cardós.
www.hotellaribera.com		www.hotellaribera.com
Casa Mora (CPI) Ainet de Cardós.	www.casamora.cat	P** Sol i Neu Ribera de Cardós.
Casa Tomeu (CPC) Ainet de Cardós.	T. 973 62 30 58	T. 973 62 31 17
Casa Borrut (CPC) Estany de Cardós.	T. 973 62 31 84	H*** Estanyes Blaus Tavascan.
Casa Castellà (CPI) Estany de Cardós.	T. 973 62 31 86	www.hotelestanyesblaus.com
Casa Motxo (Apart. Turístics) Estaan.	www.casamotxo.com	H* Llaics de Cardós Tavascan.
Casa Serra (Masia) Lladorres.	www.campingserra.com/casa	www.llaicscardos.com
Forn de Serra (Masoveria) Lladorres.	T. 973 62 31 17	H* Marxant Tavascan.
L'Hort del Metge (CPI) Lladorres.	www.hortdelmetge.com	www.hotellmarxant.com
Casa Rabassó (CPC) Lleret.	T. 973 62 32 12	Càmpings
Casa Feliu (CPC) Tavascan.	T. 973 62 31 63	Càmping Les Contioles (2a)
Casa Guillem (CPI) Tavascan.	T. 973 62 31 48 / 600 84 75 12	Ainet de Cardós. T. 973 62 31 61
		Embotits casolans Vallcardós
		Ainet de Cardós.
		www.embotitsvallcardos.es
		Taller d'artesania tèxtil
		Ginestareta.
		http://artesaniatextilginestareta.blogspot.com
		Piscifactoria de Tavascan Tavascan.
		T. 973 62 30 47

▲ Pic	M Museu o Centre d'interpretació
▲ Avenc	Itinerari Memorial Democràtic
Reste arqueològica	Transport públic
Església o capella	Gasolera
Castell o fortificació	Farmàcia
Punt medieval	Punt d'interès natural o cultural (veure taula al revers)
Arbre monumental	Singularitat natural o paisatgística
Espeleologia	Cantera
Font	Pista forestal
Àrea d'esbarjo	Riu
Hípica	xxxxx Frontera
Càmping	Camins senyalitzats
Refugi guardat o alberg	Itinerari recomanat de baixa dificultat
Refugi lliure	Itinerari recomanat de mitja dificultat
Cabana de pastor	Itinerari recomanat d'alta dificultat
Turisme rural	Itinerari per BTT
Alberg	Parc Natural de l'Alt Pirineu
Hotel	Xarxa Natura 2000
Restaurant	Sender de gran recorregut GR-11
Oficina informació turística	Pista forestal regulada
Oficina informació del Parc	Pista forestal regulada de propietat privada
Aparcament d'inici d'itinerari	Per accedir-hi tel. 697 25 59 85

Pautes de comportament

- El senderisme és la millor manera per conèixer el ric patrimoni natural i cultural del Parc Natural. Seguiu els camins senyalitzats.
- Respecteu el patrimoni cultural i històric. Cal preservar-lo per a les generacions futures.
- No feu malbé la vegetació. El gèrcol i la flor de neu són protegides i la recollida n'és prohibida. Per tallar avets joves i recollir molca per a ús nadalenc cal autorització. A les zones acotades de botets cal pagar el corresponent tiquet per tal de poder collir-ne.
- Respecteu la propietat privada. No passeu per sobre els prats de dall i cultius i, si obriu una tanca, tanqueu-la després d'haver passat.
- Prohibit encendre foc, a excepció de les àrees d'esbarjo habilitades amb barbacoa metagàsiques.
- L'acampada lliure és prohibida. Tan sols es permet pernactar amb tenda per sobre els 2.000 m de 20:00 h a 8:00 h, fora d'aquest horari està prohibit tenir cap tenda muntada. Utilitzeu els refugis i els càmpings.
- Està prohibida la circulació rodada pel Parc Natural a excepció de les pistes i carreteres obertes a l'ús públic, la senyalització. Alguns accessos del Parc Natural són possibles amb transport públic.
- No lleneu deixalles. Emporteu-vos-les i dipositeu-les als contenidors adequats dels pobles. Si recicleu, el medi ambient us ho agrairà.
- Es gossos que porteu al Parc cal que vagin lligats ja que poden perjudicar al bestiar i a la fauna salvatge.

Telèfon d'emergències: 112

Itineraris a peu

DIFICULTAT BAIXA	DIFICULTAT MITJANA	DIFICULTAT ALTA	TRAVESSES
A La Molina Inici/final: Estany de Cardós Durada: 55' Desnivell: 145 m Recorregut: 2,9 km	F Ponts Medievals Inici/final: Ribera de Cardós / Lladorres Durada: 2h 30' Desnivell: 255 m Recorregut: 9,9 km	K Alt Cardós Inici/final: Tavascan Durada: 5h 35' Desnivell: 820 m Recorregut: 15,5 km	La Porta del Cel Inici/final: Tavascan Durada: 4 dies i mig Desnivell: + 5.500 m Més informació: www.laportadelcel.com
B Cap de la Roca Inici/final: Estany de Cardós Durada: 45' Desnivell: 40 m Recorregut: 2,9 km	G Vall d'Estaon Inici/final: Ribera de Cardós Durada: 2h 50' Desnivell: 390 m Recorregut: 9,6 km	L Estany de Certascan Inici/final: Presa de Montalto Durada: 4h 50' Desnivell: 845 m Recorregut: 12,5 km	GR-11. Transpirenaica Inici: d'Àreu a la Guingueta d'Àneu Durada: 3 dies Desnivell: + 3.050 m www.senders.pallarssobira.cat/gr11.php
C Estany del Port Inici/final: Font de la Costa Durada: 1h 25' Desnivell: 230 m Recorregut: 3,7 km	H Bordes de Nibrós i Perafita Inici/final: Estaon Durada: 3h 5' Desnivell: 455 m Recorregut: 10 km	M Port de Tavascan Inici: Bordes de Graus Durada: 5h 30' Desnivell: 910 m Recorregut: 15,5 km	Alta Ruta Pirinenca (HRP) Inici: d'Alòs d'Isil al refugi de Certascan Durada: 2 dies Desnivell: + 2.460 m, - 1.500 m www.senders.pallarssobira.cat/altaruta.php
D Noarre Inici/final: Bordes de Graus Durada: 1h 50' Desnivell: 310 m Recorregut: 5,3 km	I Fonteana Inici/final: Estany de Cardós Durada: 2h 45' Desnivell: 480 m Recorregut: 7 km	N Estanyes de la Gallina Inici/final: Bordes de Graus Durada: 7h 10' Desnivell: 1.185 m Recorregut: 21,3 km	BTT
E Pla de Boavi Inici/final: Presa de Montalto Durada: 1h 15' Desnivell: 100 m Recorregut: 5,1 km	J Gardedo Inici/final: Estaon Durada: 2h 10' Desnivell: 380 m Recorregut: 6,3 km	O Estanyes de Romedo i Guiló Inici/final: Presa de Montalto Durada: 7h Desnivell: 1.195 m Recorregut: 18 km	BTT. Pla de Negua Inici/final: Ainet de Cardós Desnivell: 1.040 m Recorregut: 26,7 km
			BTT. Tavascan - Romedo Inici/final: Tavascan Desnivell: 900 m Recorregut: 33,6 km

Els itineraris s'han diferenciat segons la seva dificultat: baixa, mitja, alta i travesses (per excursionistes experimentats). Per a tenir informació detallada cal consultar els tríptics específics. Porteu calçat, roba i material adequat segons l'estació de l'any. Consulteu la previsió meteorològica. Els temps estan calculats per a persones amb un nivell mitjà de forma física i acostumats a caminar a la muntanya. No s'ha comptabilitzat el temps destinat a fer parades per descansar.

* El Parc Natural no es fa responsable dels danys que puguin patir les persones o béns en els senders o pistes forestals que no estan sota la seva responsabilitat.

46

32

40

Rius

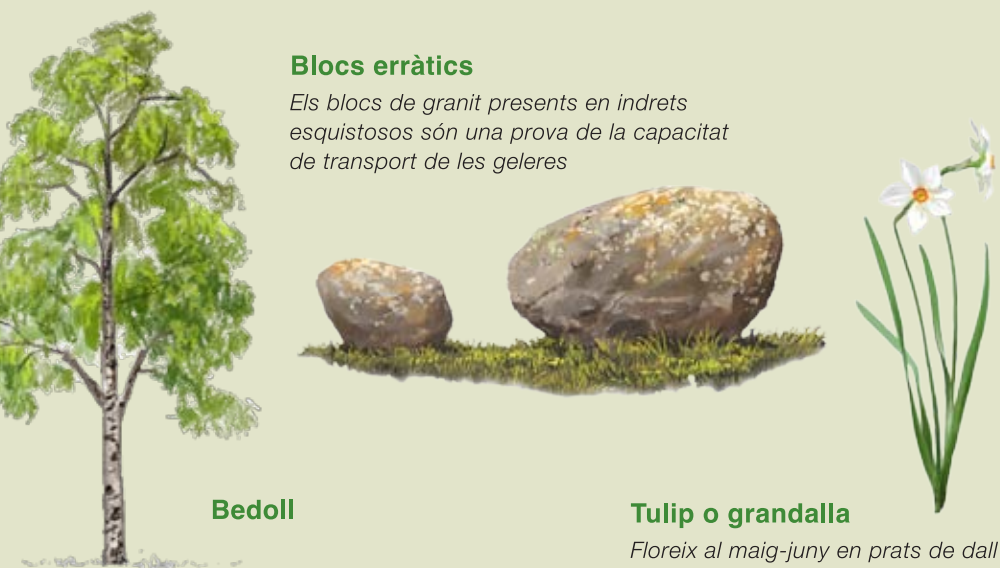
Vern
Detall de branca

Aigüerola o merla d'aigua

Truita de riu

Els rius conformen una xarxa ecològica que connecta tot el territori i ofereix un entorn incomparable per a la pràctica de la pesca de la truita. Els boscos de ribera que es fan als seus marges, sovint dominats pel vern, són un magnífic refugi per animals com la llúdriga, molt amagadissa, o l'aigüerola, que es deixa veure capbussant-se a l'aigua o resseguint el riu amunt i avall.

Bordes

Blocs erràtics

Els blocs de granit presents en indrets esquistos són una prova de la capacitat de transport de les gèleres

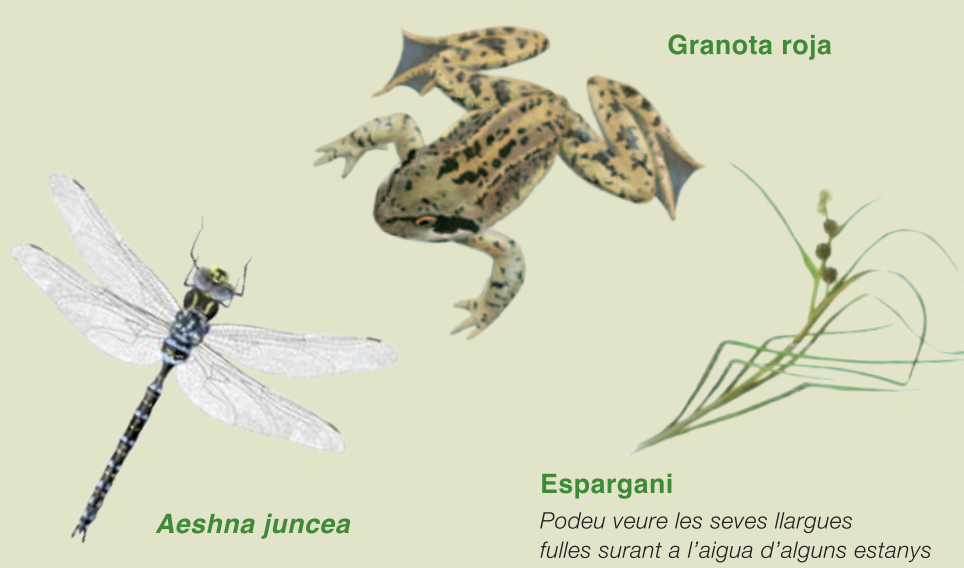
Bedoll

Tulip o grandalla

Floreix al maig-juny en prats de dall

Les bordes són construccions ramaderes destinades a guardar l'herba i tancar el bestiar. Testimonis d'un passat en què la ramaderia era la forma de vida predominant, a la vall de Cardós se'n pot veure molt bons exemples en indrets com Noarre o la vall d'Estaon.

Estanys d'origen glacial

Granota roja

Espargani

Poden veure les seves llargues fulles surant a l'aigua d'alguns estanys

Aeshna juncea

La vall de Cardós és la zona del Parc amb més estanys, entre els quals destaca el de Certascan, el més gran del vessant sud dels Pirineus. Originats per les gèleres que van cobrir la vall durant el Quaternari, molts estanys que de forma natural no han tingut mai peixos són avui un refugi per amfibis, com la granota roja, i per algunes espècies de libèl·lules.

Vall de Cardós

Parc Natural del Alt Pirineu

A la vall de Cardós hi trobareu tots els elements que defineixen el paisatge de l'alta muntanya pirinenca. Des del fons de la vall principal on serpenteja la Noguera de Cardós entre pobles i prats, fins arribar a cims majestuosos que freguen els 3.000 m, com el Sotllo, el Mont-roig o el Certascan, es succeeixen un rera l'altre racons de gran bellesa i un excepcional valor natural. Boscos, roquissars, pastures, rius i estanys desborden força i energia, mostrant als seus visitants una natura generosa que no us deixarà indiferents.

L'home ha arrodonit l'espectacle natural de la vall de Cardós amb el seu treball i esforç diaris des de fa més de mil anys. Els 18 pobles de la vall dibuixen un mosaic perfectament integrat en el paisatge. Sempre buscant el sol i les terres fèrtils, els petits pobles de muntanya són una mostra de l'arquitectura i la vida tradicional dels Pirineus, i reuneixen destacades mostres del patrimoni cultural i històric, com l'església de Santa Maria de Ribera de Cardós i els ponts d'origen medieval de Cassibrós, Lladrós, Lladorre i Tavascan.

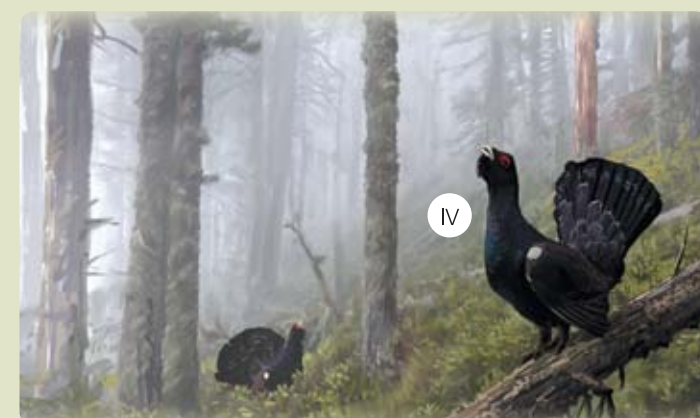
Il·lustracions: Toni Llobet

- i. Bolet d'esca
- ii. Mataparent de peu vermell
- iii. Esquirol
- iv. Gall fer
- v. Becada
- vi. Picot negre
- vii. Raspinell pirinenc
- viii. Reietó
- ix. Mussol pirinenc

Isard

Espècie emblemàtica dels Pirineus, el podeu buscar ben d'hora en pastures i rocams d'alta muntanya, i a l'hivern també a les solanes de les valls laterals.

iv

Boscos madurs

Les obagues poc accessibles de la vall de Cardós acullen algunes de les millors mostres de boscos madurs del Parc Natural. L'absència d'aprofitaments forestals des de fa anys ha convertit aquests boscos en refugis de biodiversitat, on hi ha fusta morta que serveix d'aliment a insectes, fongs i ocells molt especialitzats. Altres espècies, com el gall fer o la becada, prefereixen viure-hi per la seva tranquil·litat.

14

22

43

Què cal visitar? <small>Podreu localitzar aquests indrets numerats al mapa de l'altra cara</small>	Noguera de Cardós	Estaon o "el Vallat"	Esterri de Cardós	Tavascan	Lladorre - Boldís
Alta muntanya		9. Estanys de Soliguera i Campirme	19. Pla de Nègua	28. Estany i port de Tavascan 29. Estany de la Gallina i pic de Montroig (2.864 m) 30. Estany de Mascarida	40. Conjunt lacustre de Certascan (l'estany més gran del Pirineu), Naorte i Romedós 41. Pic de Sotllo (3.073 m)
Boscos	1. Boscos de ribera de la Noguera de Cardós (itinerari dels Ponts Medievals) 2. Savina turífera de Borente	10. Avetosa de la Selva d'Anàs 11. Alzina de Pubill 12. Alzina de Bonestarre	20. Bedollar de la Mata d'Arrós i d'Esterri 21. Clop de Cardaire	31. Boscos de pi negre i avet del Fangassal (itinerari HRP)	42. Avetosa de l'obaga de Boavi
Bordes i zones ramaderes	3. Bordes de Tormedo i Ferrer Peret	13. Nuclis de bordes de Nibrós, Perafita i Clavillats	22. Prats de dall de la Cultia d'Arrós	32. Bordes de Noarre	43. Pla de Boavi 44. Bordes d'Ison i Cabullera
Patrimoni històric i cultural	4. Santa Maria de Ribera de Cardós (romànic s. XII) 4. Museu i búnquers de la Guerra Civil 5. Pont medieval de Cassibrós 6. Pont medieval de Lladrós 7. Despoblat medieval del Pui de Sant Martí	14. Casa Pubill de Surri (no visitable) 15. Nucli urbà d'Estaon 16. Fortí militar del Cuco (Guerra Civil) 17. Sant Romà d'Anàs (romànic s. XII)	23. Sant Pau i Sant Pere d'Esterri de Cardós (romànic s. XI) 24. Santa Maria de Ginestarre (romànic s. XI) 25. Nucli urbà d'Arrós	33. Centre d'Interpretació de l'Aigua i central hidroelèctrica 34. Pont medieval de Tavascan i monument a l'Aiguadera 35. Castell de Tavascan 36. Sant Romà d'Aineto (romànic s. XI)	45. Ermita de Santa Eulàlia de Serra (romànic s. XI) 46. Pont de Lladorre o de Borito 47. Castell de Lladorre 48. Nuclis urbans de Boldís Jussà i Boldís Sobirà
Àrees d'esbarjo i miradors	8. Àrea d'esbarjo de Cassibrós	18. Coll de Jou (mirador no equipat, al GR-11 entre les valls de Cardós i Peracalç)	24. Àrea d'esbarjo del rentador de Ginestarre 26. Mirador del Cap de la Roca 27. Àrea d'esbarjo de la Serradora i la Mola d'Esterri de Cardós	37. Àrea d'esbarjo del pont de la Bolle 38. Mirador de Lleret (no equipat) 39. Mirador del Corbiu (no equipat)	49. Entorn del Refugi de Certascan